

Sygn. akt: I C 332/21 upr

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 lutego 2022 r.

Sąd Rejonowy w Toruniu I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	Sędzia Magdalena Glinkiewicz
Protokolant:	St.sekr.sąd. Katarzyna Ignaszak

po rozpoznaniu w dniu 9 lutego 2022 r. w Toruniu

sprawy z powództwa J. Z.

przeciwko Miejskiemu Zakładowi (...) Sp. z o.o. w T.

o ustalenie

I. oddać powództwo;

II. nie obciążyć powoda kosztami procesu poniesionymi przez pozwanego.

Sygn. akt I C 332/21

UZASADNIENIE

J. Z. wniósł przeciwko Miejskiemu Zakładowi (...) Sp. z o.o. w T. pozew o ustalenie, że w związku z przewozem roweru w dniu 2 lutego 2021r. nie był zobowiązany do uiszczenia opłaty w łącznej wysokości w kwocie 134,30 zł (6,80 zł plus opłata dodatkowa 127,50 zł).

W uzasadnieniu pozwu powód podniósł, iż w dniu 2 lutego 2021r. przewoził rower komunikacją miejską. Dodał, iż nigdzie nie było informacji o zmianie uchwały w zakresie opłat za przewóz roweru. Zdaniem powoda niesłusznie obciążano go opłatą za przewóz roweru i opłatą dodatkową.

Postanowieniem z dnia 13 maja 2021r. Sąd oddalił wniosek powoda o zwolnienie od kosztów sądowych.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania.

W pierwszej kolejności pozwany podniósł zarzut braku legitymacji biernej. Zaznaczył, iż na podstawie umowy przewozu z 28 grudnia 2012 r. i aneksu nr (...) z dnia 1 lutego 2021r. świadczy usługi w zakresie lokalnego transportu publicznego oraz sprzedaży, dystrybucji i kontroli biletów oraz z przedsądowej windykacji. Zgodnie z umową jest on jedynie upoważniony do reprezentowania organizatora tj. Gminy M. T. przed sądem w sporze dotyczącym dochodzenia należności Gminy M. T. z tytułu opłat dodatkowych za przejazd bez ważnego biletu. Legitymację bierną w przedmiotowej sprawie posiada Gmina M. T.. Nadto pozwany wskazał, iż powód został zasadnie obciążony opłatą dodatkową. Zaznaczył, iż od 1 stycznia 2021 r. zgodnie z uchwałą 260/19 Rady Miasta T. z 25 lipca 2019r. za przewóz

roweru obowiązywała opłata w wysokości dwukrotności ceny za bilet jednorazowy. Dodał, iż bilet jednorazowy wynosi 3,40 zł wobec czego opłata za przewóz roweru wynosi 6,80 zł. Pozwany wskazał, iż powód z uwagi na wiek powyżej 65 lat jest uprawniony do korzystania z bezpłatnych przejazdów na wszystkich liniach, jednak nie dotyczy to opłaty z przewóz roweru. Wobec braku biletu na przewóz roweru powód zobowiązany był do zapłaty opłaty w wysokości dwukrotności opłaty dodatkowej za bilet jednorazowy normalny – 6,80 zł oraz opłatę dodatkową 127,50 zł, obniżoną o 50% w przypadku uiszczenia jej w terminie 7 dni od wystawienia wezwania. Powód w określonym terminie nie uiszczył opłaty. Obecnie jest więc zobowiązany do uiszczenia dwukrotności ceny za bilet jednorazowy normalny 6,80 zł oraz opłatę dodatkową 255 zł, łącznie 261,80 zł.

Dalej, powód podtrzymał swoje twierdzenia. Wskazał, iż nigdzie nie było informacji dotyczącej wprowadzenia opłaty za przewóz roweru.

Sąd ustalił, co następuje:

Zasady wnoszenia opłat za przejazd publicznym transportem zbiorowym reguluje Regulamin przewozu osób i bagażu w lokalnym publicznym transporcie zbiorowym w T.. Od 1 stycznia 2021 r. wprowadzona została opłata za przewóz roweru stanowiąca dwukrotność ceny za bilet jednorazowy normalny tj. 6,80 zł.

Dowód: regulamin k. 6672

Uchwała nr 160/19 Rady Miasta T. k. 9-13

Regulamin oraz informacje dotyczące opłat za przejazdy publicznym transportem zbiorowym były dostępne w każdym pojeździe oraz na stronach internetowych.

Dowód: zeznania świadka D. M. z 8.12.2021 r. 00:03:58- 00:14:08

W dniu 2 lutego 2021r. J. Z. korzystał z publicznego transportu zbiorowego i poruszał się autobusem linii 32 wraz z rowerem. Podczas kontroli biletów okazało się, iż nie skasował biletu za przewóz roweru. W związku z tym kontroler wystawił wezwanie do zapłaty kwoty 6,80 zł stanowiącej opłatę za przewóz roweru oraz wezwanie do zapłaty kwoty 127 zł tytułem 50% opłaty dodatkowej w przypadku jej uiszczenia w terminie 7 dni od wystawienia wezwania. J. Z. nie uiszczył opłaty we wskazanym terminie.

Dowód: wezwanie do zapłaty opłaty dodatkowej k. 9

raport kontrolera k. 14-15

zeznania świadka D. M. z 8.12.2021 r. 00:03:58- 00:14:08

Pismem z dnia 7 lutego 2021 r. powód złożył odwołanie od nałożonej opłaty. Pismem z dnia 12 lutego 2021r. Miejski Zakład (...) Sp. z o.o. w T. negatywnie rozpatrzył reklamacje. Pismo zostało podpisane przez prezesa zarządu pozwanego. Równocześnie powód został pouczone, że przysługuje jemu odwołanie do Sądu Rejonowego w Toruniu.

Dowód: pismo (...) k. 7

pismo J. Z. k. 8

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o okoliczności bezsporne oraz przedłożone przez strony dokumenty oraz zeznania świadka.

Sąd w pełni dał wiarę dowodom w postaci dokumentów zgromadzonych w toku procesu albowiem były kompletne i jasne, wraz z pozostałymi dowodami tworzyły stan faktyczny sprawy. Ich prawdziwość nie budziła w ocenie Sądu

jakichkolwiek wątpliwości. Co więcej wiarygodność przedłożonych dokumentów nie była kwestionowana przez żadną ze stron.

Za wiarygodne Sąd uznał w całości zeznania świadka D. M., gdyż były one jasne spójne i zgodne z pozostałym materiałem dowodowym. Świadek wskazał, iż od 1 stycznia 2021r. opłata za przewóz roweru wynosiła 6,80 zł, tj. dwukrotność ceny biletu jednoprzjazdowego normalnego. Do końca 2020r. nie było obowiązku uiszczenia opłaty za przewóz roweru komunikacją miejską. Podkreślił, iż dostępne są informacje dotyczące należnych opłat, regulaminy znajdując w pojazdach na ściankach za miejscem kierowcy i w internecie. Nadto o zmianach w opłatach informowały również media.

Przechodząc do oceny zasadności żądania powoda podkreślić należy, że w myśl z art. 189 k.p.c. powód może żądać ustalenia przez sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, gdy ma w tym interes prawny. Z takiego brzmienia przepisu zatem wynika, że interes prawny w sprawie o ustalenie istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa nie decyduje wprost o zasadności powództwa, a jedynie warunkuje możliwość badania i ustalania prawdziwości twierdzeń powoda, że dany stosunek prawny lub prawo istnieje lub nie istnieje. Brak wykazania interesu prawnego skutkuje oddaleniem powództwa a limine.

Zatem rzeczą powoda jest nie tylko wykazanie twierdzeń dotyczących istnienia danego stosunku prawnego lub prawa ale i wykazanie interesu prawnego, gdyż badanie prawdziwości faktów i twierdzeń powoda dotyczących istnienia danego stosunku prawnego lub prawa poprzedza badanie merytorycznej przesłanki omawianego powództwa tj. interesu prawnego. Inaczej rzecz ujmując powoda występującego z powództwem o udzielenie ochrony prawnej na podstawie art. 189 k.p.c. obciąża obowiązek wykazania faktów uzasadniających interes prawny, o którym mowa w tym przepisie (art. 6 k.c.).

Przez interes prawny rozumieć należy istniejącą po stronie podmiotu prawa chęć uzyskania określonej korzyści w sferze jego sytuacji prawnej. Korzyść zaś, w jakiej osiągnięciu jest zainteresowana osoba występująca z roszczeniem z art. 189 k.p.c., polega na utworzeniu stanu pewności prawnej co do aktualnej sytuacji prawnej tego podmiotu, wzmacniającego – zgodnie z obowiązującym prawem – możliwość żądania ochrony tej sytuacji głównie poprzez stworzenie prejudycjalnej przesłanki skuteczności tej ochrony. Instrumentem służącym uzyskaniu tak określonej korzyści jest w myśl art. 189 k.p.c. stwierdzenie na mocy orzeczenia sądu istnienia stosunku prawnego lub prawa, które wyznaczają sytuację prawną podmiotu. Zdaniem Sądu powód posiada interes prawny w rozumieniu art. 189 k.p.c. w dokonaniu przez sąd w/w ustaleń. Powód dochodzi ustalenia, że w związku z przewozem roweru w dniu 2 lutego 2021 r. nie był zobowiązany do uiszczenia opłaty w wysokości 6,80 zł, oraz opłaty dodatkowej za brak tego biletu. Powód nie dysponuje żadnym innym skutecznym instrumentem prawnym za wyjątkiem powództwa w trybie art. 189 k.p.c., przy pomocy którego mógłby usunąć istniejącą niepewność.

Powództwo podlegało oddaleniu..

Wsiadając do pojazdu komunikacji publicznej powód zawarł umowę przewozu, na mocy której przewoźnik zobowiązany był w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa do przewiezienia osoby, a korzystający z usługi winien uiścić stosowne wynagrodzenie. W świetle art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. Prawo przewozowe (Dz.U.2015.915 z późn. zm.) umowę przewozu zawiera się przez nabycie biletu na przejazd przed rozpoczęciem podróży lub spełnienie innych określonych przez przewoźnika lub organizatora publicznego transportu zbiorowego warunków dostępu do środka transportowego, a w razie ich nieustalenia – przez samo zajęcie miejsca w środku transportowym. W bilecie na przejazd określa się wysokość należności za przejazd oraz dane potrzebne do ustalenia zakresu uprawnień podróźnego (art.16 ust. 2 ustawy Prawo przewozowe).

Zgodnie z Regulaminem przewozu osób i bagażu w lokalnym publicznym transporcie zbiorowym w T. (zarządzenia Prezydenta Miasta T. nr 380 z dnia 27 grudnia 2017r.) pasażer korzystający z usług przewozowych zobowiązany jest do stosowania przepisów Regulaminu (§ 2 ust. 9). Natomiast w myśl § 2 ust 4 Regulaminu opłatę za przejazd wnosi się zgodnie z obowiązującym cennikiem z uwzględnieniem obowiązujących stref biletowych oraz uprawnień do bezpłatnych i ulgowych przejazdów określonymi odrębnymi przepisami. Wysokość opłat za usługi przewozowe w

publicznym transporcie zbiorowym regulują Uchwały Rady Miasta T., w tym uchwała nr 495/20 z 22 października 2020 r. zmieniająca uchwałę w sprawie ustalenia cen urzędowych za usługi przewozowe w publicznym transporcie zbiorowym i sposobu ustalenia opłat dodatkowych. Przedmiotowa uchwała zmieniła treść § 1 ust 4 uchwały 260/19 z 25 lipca 2019r. wprowadzając opłatę za przewóz roweru w wysokość dwukrotności ceny za bilet jednorazowy normalny. Zmiana ta weszła w życie od 1 stycznia 2021r. Wobec tego, iż cena biletu jednorazowego wynosiła 3,40 zł opłata za przewóz roweru stanowiła kwotę 6,80 zł.

W przedmiotowej sprawie poza sporem pozostawała kwestia przewozu roweru przez powoda środkami komunikacji i braku biletu. Bezsprzeczne pozostaje również fakt przeprowadzenia kontroli, wystawiania wezwania do zapłaty.

Powód podnosił, iż nie był zobowiązany do uiszczenia opłaty za przewóz roweru. Wskazywał, iż wcześniej nie było konieczności ponoszenia takiej opłaty, zaś pozwany nie zamieścił żadnych informacji dotyczących zmiany dotychczasowych zasad, tj. wprowadzenia opłaty za przewóz roweru.

Sąd nie zgodził się z twierdzeniami strony powodowej. Jak wskazano wyżej od 1 stycznia 2021r. wprowadzona została opłata za przewóz roweru i wynosiła 6,80 zł (dwukrotność biletu jednorazowego normalnego). Powód na dzień 2 lutego 2020 r. był uprawniony do bezpłatnego przejazdu z uwagi na osiągnięty wiek. Powyższe jednak nie zwalniało go z obowiązku uiszczenia opłaty za rower (skasowania biletu). Na uwagę nie zasługiwały jego twierdzenia dotyczące braku informacji o wysokości i konieczności ponoszenia przedmiotowej opłaty. Podkreślić należy, iż powszechnie wiadomym jest, iż regulaminy określające zasady korzystania i opłaty za przejazdy środkami komunikacji publicznej są dostępne w każdym pojeździe. Przedmiotowe informacje zamieszczone są z przodu pojazdu na tablicy za miejscem dla kierowcy. Nadto istnieje również możliwość zapoznania się z nimi za pośrednictwem stron internetowych. W przekonaniu Sądu pozwany poczynił wystarczające starania w celu umożliwienia pasażerom zapoznania się z aktualnymi przepisami w tym obowiązującymi opłatami. Nie można zapominać, iż to na powodzie, który korzysta z usług publicznego transportu zbiorowego ciąży obowiązek upewnienia się co do wysokości ewentualnych opłat. Tym samym wobec braku uiszczenia opłaty za przewóz roweru kontroler słusznie wystawił powodowi wezwanie do zapłaty zawierające prócz opłaty za przewóz 6,80 zł również 50% opłaty dodatkowej 127,50 zł pod warunkiem, iż zostanie ona uiszczona w terminie 7 dni od wystawienia wezwania. Wobec braku zapłaty w wyznaczonym terminie pozwany zobowiązany jest zapłacić 6,80 zł tytułem opłaty za przewóz roweru oraz 255 zł tytułem opłaty dodatkowej.

Pozwany skutecznie podniósł zarzut braku legitymacji biernej. Pozwane przedsiębiorstwo świadczyło usługi przewozowe, w tym również z zakresu sprzedaży, dystrybucji biletów, kontroli biletów wraz z przedsądową windykacją należności na podstawie umowy przewozowej zawartej 28 grudnia 2012 r. z Gminą M. T.. Zgodnie z umową pozwany był upoważniony jedynie do reprezentowania Gminy M. T.. Strona pozwana w przedmiotowej sprawie winna być Gmina M. T. a nie Miejski Zakład (...) Sp. z o.o. w T..

Mając powyższe na uwadze Sad w pkt I wyroku oddalił powództwo.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 102 k.p.c. Obciążenie strony, zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, całością lub nawet tylko częścią kosztów procesu może w okolicznościach konkretnej sprawy pozostawać trudne do pogodzenia z poczuciem sprawiedliwości oraz zasadami współzycia społecznego. Z tego względu ustawodawca przewidział specjalne unormowanie pozwalające nie obciążać strony przegrywającej (powoda, pozwanego) obowiązkiem zwrócenia przeciwnikowi całości lub części kosztów. Ideę tę urzeczywistnia wyrażona w powołanym przepisie zasada słuszności. Artykuł 102 nie konkretyzuje w żaden sposób pojęcia wypadków szczególnie uzasadnionych. Wskazanie w tym przepisie na dopuszczalność odstąpienia od zasady odpowiedzialności za wynik procesu jedynie w wypadkach wyjątkowych ("szczególnie uzasadnionych") wyłącza możliwość stosowania wykładni rozszerzającej. Ocena, czy taki wypadek rzeczywiście zachodzi, pozostawiona została uznaniu sądu. Musi ona mieć na względzie całokształt okoliczności sprawy. Chodzi tu nie tylko o okoliczności związane z przebiegiem procesu, ale również pozostające poza jego obszarem (np. stan majątkowy stron, ich sytuacja życiowa). Okoliczności te powinny być oceniane przede wszystkim z punktu widzenia zasad współzycia społecznego.

W przedmiotowej sprawie Miejski Zakład (...) Sp. z o.o. w T. na etapie rozpoznawania reklamacji swoim zachowaniem wprowadził w błąd powoda co do legitymacji procesowej biernej. W prowadzonej korespondencji wskazywane były jedynie dane pozwanego jako strony. Pozwany pouczył powoda o prawie złożenia „odwołania” do Sądu Rejonowego w Toruniu, przy czym nie wskazał, że stroną pozwaną winna być Gmina M. T.. W ocenie Sądu powód miał prawo myśleć, iż występując z powództwem o ustalenie powinien pozwać Miejski Zakład (...) Sp. z o.o. w T. a nie inny podmiot. Podstawą oddalenia powództwa w niniejszej sprawie był m.in. fakt braku legitymacji po stronie pozwanego. W ocenie Sądu powód nie może ponosić odpowiedzialności za takie działania strony pozwanej.